

Виходить що тижня
в неділю.
Адреса редакції
і адміністрації
„Свобода”, Львів,
Ринок 10, II. пов.

Телеф. Редакції: 29-41.

СВОБОДА

СЕЛЯНСЬКА ГАЗЕТА

ПЕРЕДПЛАТА
виносить в краю: мі-
сячно 80 сот., чверть-
річно 2 зол. 20 сот.
В Америці 2 дол. річно.
Зміна адреси 50 сотиків.
Поодиноке число коштує
20 сот.

Телеф. Друкарні: 29-26.

Після виборів до сойму.

Скінчилися вже згоди, як випадуть для час вибори до сойму. Скінчилися балочки про те, що краще було би нейти до виборів. Тепер у першу чергу пічнуться нові балочки про те, чи ми вибори виграли, чи програли. І напевно думки поділяться. Одні будуть порівнювати вислід теперішніх виборів з 1928-им роком і доказуватимуть, що ми тепер програли. Будуть мати для цього певну підставу — цифри: в 1928 році Українське Національно-Демократичне Об'єднання мало 26-ох послів, а радикали 9 послів — разом 35; тепер разом обі ці партії здобули лише 21 мандатів. Страти 14 мандатів є програною. Але другі будуть мати також достаточну підставу судити, що ми вибори виграли. Коли взяти під увагу ті тяжкі умовини, серед яких відбувалися вибори, без віч і нарад, без афішів і майже без відозв, то 21 добутих мандатів є дуже багато. Тим більше, що рівночасно одинка вела шалену й неперебірчу агітацію.

Чия буде правда в такому спорі? Чи ми програли, чи виграли? Вкінці — чи це таке важче для нас усталити ту правду?

Ці питання не маловажні. Ми справді мусимо на них відповісти, бо це має для нас велике значення. Адже вибори були підсумком нашої минулої праці. Рівночасно їх вислід є для нас вказівкою на майбутнє.

Велика доля правди буде у твердженні, що ми ці вибори до сойму виграли. Бо заледви, чи колибудь і денебудь відбувалися які вибори в таких умовинах, як оці наші вибори. І коли ми все таки добули 21 мандатів, то це доказ свідомості й організованості великої частини наших народних мас. Особливо зрозумімо це, коли порівнямо вислід виборів у Галичині і на Волині та Поліссі. При великому відсотку поляків ми здобули в Галичині в округах 17 мандатів, а на Волині, де відсоток поляків є дуже малий, вийшов з нашого блоку лише 1 посол на всіх 16.

Але ми дивімся правді ввічі. Умовини умовинами, але-ж знаємо, що й у 1928 році ми не добули всіх мандатів, які нам українцям належалися. Коли-ж тепер ми стратили ще третину, то ясно, що ми програли. Можемо пояснювати це умовинами. Але ще недавно відбулися вибори в Австрії і там саме ті, що переводили вибори і надіялись перемогти, не дістали ні одного мандату. Можемо пояснювати нашу програну надежиттями. Але-ж і надежиття можна обмежити до найменшого. Отже ми безумовно ці вибори програли.

Немає нам чого соромитись призватися до цього. Навпаки — ми мусимо до цього призватися, щоби зробити належні висновки на майбутнє. Найважніше лише усталити, чому ми програли.

Головними причинами нашої програної є несвідомість ще досить широких мас нашого народу, незнання своїх громадянських прав і страх перед користанням з них прав та вкінці — наша слаба організованість. Це не є якісь нові причини, які щойно тепер виявилися. Але тепер ми дістали добро науку, які наслідки тягнуть за собою оті причини. Вони-ж ставлять тепер перед нами виразні завдання в майбутньому. Ми мусимо ті причини усунути, коли не хочемо наражатися й далі на політичні програні.

Перед нами нелегка праця. Але зате теперішні вибори показали, що ми маємо досить велику силу, на яку можемо рахувати в майбутній тяжкій праці. Коли тією силою ми добули серед найтяжчих умовин 21 мандатів до сойму, то її аж надто вистачить, щоби в майбутньому з успіхом працювати. Але та частина нашого громадянства, що в тяжку хвилю не зломалась і гідно постояла за справу свого народу, мусить розуміти той тягар праці, який впаде на неї. Вона дала тепер доказ своєї стійкості, свідомості й організованості, вона вивяжеться в майбутньому і з інших своїх завдань.

Як випали соймові вибори?

Одинка вже давно заповіла, що має добути при виборах 300 мандатів. З початку вважалося це звичайною перехвалкою, але згодом виявилось, що такий апетит одинки на мандати не був безпідставний. Ще до внесення виборчих листів всі були певні, що 300 мандатів одинки — це передвчасна хвальба. Коли-ж з цілої Польщі почали наспівати відомості про уневажнені листи, то хвальба одинки ставала щораз виразнішою і набірала щораз більшої правдоподібності. Тим більше, що ріжні обіжники одинкарів, які діставалися до рук опозиції, виявляли, якими способами одинка думає добувати свої мандати.

І одинка добула, чого хотіла. Правда — не 300 мандатів, але й 250, які добула, вповні вистарчають для того, щоби слідуючий сойм був у її повній владі.

Загальний вислід виборів представляється так:

Окр. 48. Перемишль. На 400 окр. комісій поданий вислід із 238 комісій 11-ка 20.262 голосів. Вибраний: д-р Вол. Загайкевич, адвокат (бувш. посол) УНДО, 1-ка 67.221 гол. 4 манд., 7-ка 27.896 гол. 1 манд., 14-ка 9.246 гол., окр. 49. Самбір на 322 окр. комісії поданий вислід із 211 комісій. 11-ка 37.650 голосів. Вибраний: Гр. Тершаковець, господар (б. посол) УНДО, д-р Ст. Біляк, адвокат (б. посол) УНДО, 1-ка 78.338 гол. 4 манд., 7-ка 11.727 гол. Окр. 50. Львів-місто: 1-ка 2, 14-ка 1. Четвертий мандат іще нерішений. Окр. 51. Львів-повіт: 11-ка 3 м. Вибраний: д-р Дм. Левицький, адвокат (б. посол), голова УНДО, Вол. Кохан, господар (б. посол) УНДО, Мілена Рудницька, учителька (бувш. посолка) УНДО, 1-ка 4 манд. Окр. 52. Стрий: 11-ка 85.617 гол. Вибраний: Ост. Луцький, коеоператор (б. посол) УНДО, Дм. Ведиканович, нар. учитель (б. посол) УНДО, 1-ка 123.051. 3 манд..

7-ка 14.996 без мандату, 14-ка 32.419 гол., 1 мандат. Окр. 53. Станиславів: Управнених до голосування: 355.648, віддано важких голосів 350.323, уневажнено 5.325 гол. 11-ка 114.341 гол., 3 манд. Вибраний: д-р Ів. Макух, адвокат (б. сенатор) УСРП. Мих. Галущинський (б. сенатор) УНДО, Мих. Вахнюк, нар. учитель, УСРП. Окр. 54. Тернопіль. Управнених до голосування: 500.155, голосувало 388.461, важких голосів: 387.519, уневажнено 944 гол. 11-ка: 120.712 гол., Вибраний: д-р Ст. Баран адвокат (б. посол) УНДО, Сергій Хруцький, гімн. учитель, (б. посол) УНДО. Олекса Яворський, адв. кандидат (б. посол) УНДО. 1-ка 227.948 голосів, 7 мандатів, 4-ка 17.712 гол., 5-ка 309 гол., 14-ка 17.297 гол., 15-ка 876 гол., 22-ка 2.661 гол. 26-ка 2 гол., окр. 55. Золочів. Управнених до

Wyciąg z protokołu wspólnego z dnia 7/XI 1930 r. Sąd okręgowy Wydział VI karny we Lwowie w sprawie konfiskaty Nr. 43 czasopisma pt. „Swoboda” z datą Lwów dnia 2. listopada 1930 r. do Sygn. VI. I. Pr. 295/30 na posiedzeniu niejawnem w dniu 7. listopada 1930 r. po wysłuchaniu zdania Prokuratora Sądu okręgowego we Lwowie postanowia: I. uznać za usprawiedliwoną dokonaną dnia 30. października 1930 r. przez Prokuratora Sądu okręgowego we Lwowie konfiskatę czasopisma pt. „Swoboda” Nr. 43 z datą Lwów dnia 2. listopada 1930 r. zawierającego 1) w artykule pt. „Minaje rik za rokoh” w ustępie od słów „Zdajetsja” do „chwyli” 2) w artykule pt. „Peredwyborczi praktyki na polissi” w ustępie od słów „odynka” do „bojiwok” 3) w artykule pt. „Nowynky” a) w ustępie od słów „Are-sztuwały” do „lit” b) w ustępie od słów „jak boroniasia” do „selan” znamiona ad ustępu 1) zbrodni z §. 65. al uk. i występku z §. 305 uk. ad ustępu 2) występku z §. 308 uk. ad ustępu 3) występku z §. 305 uk. zarządzić zniszczenia całego nakładu i wydać zakaz po myślach §. 493 pk. dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowego. Zarazem wyda się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz by orzeczenie niniejsze umieścił na pierwszej stronie bezpłatnie w najbliższym numerze. Niewykonanie tego nakazu docinać za sobą następstwa przewidziane w §. 21 ust.

Всі Українці голосують до сенату на одину українську бльокову листу ч. 11.

Не забуйте!**Не забуйте!**

Досвід соймових виборів вчить нас, що у кожній обводовій комісії під час голосування мусить без перерви сидіти наш муж довіря або його заступник. Так само в окружних комісіях, коли пічнуть напливати звідомлення від обводових комісій, мусить сидіти наш повновласний листи або його заступник.

Всі виборці українці мусять мати в пору картки до голосування і всі як один мусять піти до голосування. В цьому запорука нашої перемоги при сенатських виборах!

голосування 484.602, голосувало 370.332, важких голосів віддано 368.712, уневажнено 1.610 гол. 11-ка 119.054 гол. Вибрани: д-р Яр. Олесьницький, адвокат, УНДО, д-р Любомир Макарушка, ген. секретар УНДО, Ст. Кузик, адв. кандидат (б. посол) УНДО. 1-ка 193.141 голосів 6 мандатів, 5-ка 110 гол., 14-ка 19.927 гол., 15-ка 8.328 гол., 18-ка 91 гол., 22-ка 12.823 гол., 23-ка 9.083 гол., 24-ка 491 гол., 25-ка 9.163 гол., 26-ка 1 гол. Окр. 56. Ковель 1-ка 5 манд. (у цьому П. Певний та Мих. Тележинський). Окр. 57. Луцьк: 11-ка 1 манд. Зеновій Пеленський, журналіст (УНДО), 1-ка 5 манд. Вибрани: Я. Радзівіл, Микита Бура, А. Стефаняк, К. Рейс, Ст. Скрипник, окр. 58. Кременець: 1-ка 5 манд. (у цьому вибраний Е. Богуславський та В. Сербинович). Окр. 59. Бересте: 1-ка 5 м. Окр. 60. Пинськ: 1-ка 5 манд. Окр. 61. Новгородок: 1-ка 6 манд. Окр. 62. Ліда: 1-ка 7 манд. Окр. 63. Вільно: 1-ка 4 манд., 4-ка 1. Окр. 64. Свенцяні: 1-ка 6 мандатів.

ЗАГАЛЬНИЙ ВИСЛІД.

На основі провізоричних підсумків вислід виборів до сойму є такий:

Український і Білоруський Виборчий Бльок ч. 11. одержав по поодиноких округах у Східній Галичині 17 мандатів, на Волині 1, разом 18 мандатів. Тому з державної листи приділено лише 3 мандати, себто разом 21 мандатів.

ББ ч. 1. одержав по округам 203 мандатів, з державної листи 45, разом 248. Н. Д. ч. 4. — 54 мандатів, з державної листи 10, разом 64 мандатів Центролів ч. 7 — 67 мандатів, з державної листи 12, разом 79. Німці ч. 12 — 5 мандатів. Сіоністи в Галичині ч. 14 — 4 мандати, в Конгресівці ч. 17. 2 мандати. Агуда ч. 18. — 1 мандат, Х. Д. ч. 19 — 12 і 2 з державної листи, разом 14. Комуністи ч. 22. і ч. 23. — 6 мандатів.

druk. z 17/12 1862 nr. 6 ex 1863 tj. zasądzenie za przekroczenie na grzywne do 400 zł. II Uchyli natomiast dokona na dnia 30/X 1930 przez Prokuratora okr. konfiskatę tegoż czasopisma odnoszącego się do artykułu pt. „Odnoju wyborczoju ławoj” oraz pt. „Pobyły amerykańsko horyżany”. Uzasadnienie: Ad I. Ogłoszenie drukiem wymienionych wyżej ustępów artykułu 1) „Mynaje rik za rokem” 2) „Peredwyborczi praktyki na polissi” 3) „Nowynky” ma na celu pod 1) pobudzić do wzgady i nienawiści przeciw jednolitemu związku Państwa przez szerzenie hasel separatystycznych nadto ma na celu wywyższenie działalności osób, które brały udział w zamieszczonych roku 1918/1919. pod 2) ma na celu szerzeniem fałszywych wieści z okazji stosunków politycznych przed wyborami tudzież w związku z działalnością władz mających na celu wykrycie sabotażystów, zaniepokoić publiczne bezpieczeństwo, ad 3) ma na celu do czynów przez ustawy zakazanych pobudzić, co odpowiada znaniom zbrodni z §. 65 a) uk. i występku z §§. 305 i 308 uk. Według §§. 487, 489, 493 pk. oraz §§. 36, i 37 ust. pras. jest zatem powyższe postanowienie uzasadnione. Ad II. W wymienionych artykułach brak znaniom jakiegokolwiek czynu karygodnego. Na oryginale właściwie podpis. Za zgodność: (Podpis nauczyciela starszy sekretar).

Без інтелігенції.

Нашій інтелігенції завсідни попадалося і від своїх ріжких перевертнів та чужих прислужників. А вже у передвиборчому часі то ті напости доходять до краю. Візьміть першу ліпшу відозуву проти Українського Бльоку і в кожній найдете головним чином напости на нашу інтелігенцію; у кожній є намагання за всяку ціну оплюгувати українську інтелігенцію перед українськими народніми масами, щоби поріжнити їх між собою та щоби таким чином народня маса осталася без інтелігенції.

Що то значить нарід без інтелігенції? Нарід без інтелігенції це нарід без проводу, а нарід без проводу — це безвульна маса, якою керує кожний розумніший і хитріший. Зрештою ми вже з практики минулого дуже добре знаємо, що значить нарід без інтелігенції — без проводу. Адже таким народом були довгі часи ми українці і за ті часи ми ще й тепер тяжко покутуємо, хоч здається, що тепер маємо досить інтелігенції.

На щастя в Галичині тепер вже не треба перевонувати про це наших народніх мас. Тому ми українці тут все-ж таки найсильніші. Тому ніяка агітація не в силі вбити клина між українськими народніми масами і нашу інтелігенцію. Навпаки — кожний сильніший удар тільки міцніше сковує народні маси з їх проводом і гартує наш чарід у цілому.

Не те маємо на інших наших землях, поза Галичиною. І ото про те хочемо сказати гару слів, щоби здійти раз доказати, як то трудно приходить народні маси без своєї інтелігенції, без проводу.

Погляньмо на наше Полісся. Полісся на північ замешкують суцільно масою українці, а на півночі вже на досить великих просторах живуть білоруси. Не входім в історію і не шукаймо зразків, чи порівнань у минулому. Візьмім хочби теперішні вибори.

До виборів ідути тепер українці разом з білорусами. Колиб наслення Полісся було звідоме і під добром проводом, то там не мають що робити інші листи поза листою Українського і Білоруського Виборчого Бльоку. Всі 10 мандатів, які припадають на округи Бересте і Пінськ, добув би цей Бльок. На жаль наслення там у масі несвідоме, а найголовніше — без ніякого проводу. Наслідком цього в Берестю навіть не внесено листи Українського і Білоруського Виборчого Бльоку, а в Пінську листу університету. А навіть, колиб там були наші листи, то ми могли надіятись там лише на 2—3 мандати.

Кажемо — наслення Полісся в масі є не свідоме. Але мусимо ствердити, що по селах Полісся є незвичайно гарні й свідомі одиниці селян. Крім свідомості мають вони ще другу дуже велику цінність, а саме довіря і великий вплив у своїх громадах, а навіть у найближчій околиці. Просто жаль збирає, як досі Полісся не добувало для себе всіх користей з того свого скарбу. А чому не користало, то кожний додається. Бо ті гарні одиниці не були з собою звязані, були без одного проводу і просто не звали, як використати свою свідомість, довіря і вплив.

А проводу Полісся справді не має, а не має його тому, бо не має інтелігенції. Інтелігент-українець на Полісся це рідкість, а інтелігента, що переломав би в собі страх за громадську роботу, треба шукати зі світкою в день. І тому Полісся й досі є тереном жировища всяких несвідомих агітаторів, які зводять його на манівці. Тому Полісся не мало досі і ще якийсь час не матиме свого представника й оборонця своїх інтересів у соймі й сенаті.

Полісся, на жаль, ще й досі є дуже показним зразком для того, чому комусь хочеться поріжнити українські народні маси з їх інтелігенцією, з їх проводом. Гр. Гладкий.

Дальші ревізії й арештування.

РЕВІЗІЇ У ЛЬВІВСЬКИХ ЛІКАРІВ.

Дня 13. листопада ц. р. поліція переводила ревізії у Львові в лікарів-українців: д-ра І. Куриця, директора Народної Лічниці, у д-ра Тита Бурачинського, д-ра Маркіяна Дзеровича, д-ра Ярослава Гинилевича (на Левандівці), д-ра Василя Кашубинського, д-ра Ростислава Біласа та д-ра Богдана Макарушки. Шукали за фотографіями.

Львівщина.

Дня 13. ц. м. арештовано в селі Защикові і відставлено до Львова секретаря читальні „Прогресії“ Михайла Граба і члена надз. ради кооперативи Миколу Мотника. Давніше вже в обох арештованих переводила місц. поліція ревізію, але нічого не нашла.

Дня 12. арештовано Коваля Михайла, учителя в Рудні, під замітом підпалів в Чижикові. В Рудні арештовано мужа довіря ч. 11 Яроша Сильвестра. В Поршні арештовано управителя школи, українця Володимира Ржезневського, який був й головою української кооперативи. Йому закидають, що ведучи передвиборчу агітацію, переступив межу лояльності супроти держави.

Бузеччина.

В останньому часі перевела поліція з Камінського Стр. при помочі „стшељуф“ ревізії й арештування в отсіх місцевостях:

Дня 8. ц. м. арештовано в Мильяніні Старім касієра місцевої кооперативи Андрія Войтовича і його брата Миколу Войтовича.

Дня 5. ц. м. переведено ревізію в Новосілках майже в цілім селі, при чим розкидано селянам стіжки збіжа, загати і т. д.

Дня 3. ц. м. переведено ревізію в Остріві у о. Васильківського; того самого дня переведено також ревізію в Журатині у Семена Михалюка.

Дня 7. ц. м. переведено ревізію в Ракобутах у о. Лиска, в місцевій молочарській спілці, у справника кооперативи Дмитра Сенека, гром. писаря Василя Сороки й інших свідоміших громадян. В Ракобутах поводилися подібно, як у Новосілках.

Того дня переведено ревізію в селі Купче у місцевого нач. громади, купця Миколи Туркевича й інших свідоміших громадян.

Дня 8. ц. м. переведено ревізію в Побужанах у о. Ванчицького, адв. кандидата Семена Лісовця, в місцевій кооперативі й численних тромадян, при чим „стшељуци“ питались, хто є українець.

Також переведено дні 3. ц. м. ревізію в самім Буську у місцевій Складниці ПСК, в канцелярії „Рідної Школи“ й у місцевих Сестер Йо-сафаток.

При всіх цих ревізіях нічого нелегального

не найдено. Забрано в декого цензурні видавництва.

Рудеччина.

Дня 10. ц. м. командант поліції в Рудках з 3 постерунковими перевів ревізію в ПСК в Народній Домі, філії Т-ва „Прогресії“ та в приватній помешканні голови філії „Прогресії“ Івана Роздольського й урядовця ПСК Володимира Миська в Рудках. Шукали за зброєю і летючками протидержавного змісту та нічого не нашли. В Макарові арештували під замітом підпала б. стирт збіга гімназистів І. Турянського з Яворова і Сем. Сроковського зі Львова. Їх відставили до Рудок. В Любіні Вел. арештовано Мих. Костяка, селянина з Матієва.

Перемишлянщина.

Вже цілий тиждень переводить якийсь слідчий відділ в перемишлянськім повіті ревізії. На 8-ох підводах йдуть від села до села. Між іншим перевів той відділ ревізію в о. Іллі Бобиляка, пароха Плетенич. Ревізія, що тревала кілька годин, не дала ніякого висліду. В селі відідали також місцевого дяка Андрея Гриценева та господаря Теодора Черника.

Дня 4. ц. м. 18, поліціаїв і тайний агент перевели ревізію в Ладанцях в домі управителя школи Василя Сениці, в молочарні, кооперативі, читальні „Прогресії“ та в господарів Антона Заставного, Миколи Духа й Миколи Дулинця, молочарського техніка. Нічого не знайдено. Арештовано Василя Сеницю, Павла Собечка й Антона Заставного та відвезено до Бережан.

Переведено ревізію в о. пароха Степана Височанського в Перегноєві, пов. Перемишляни. Перешикали й переглянули все до чиста, але нічого не нашли. Того дня переведено трус в домі п. Григорія Будзінського в тім самім селі; також без висліду.

Дня 5. ц. м. в селі Білім, пов. Перешиляни, замісцеві поліційні відділи перевели ревізію в читальні „Прогресії“, в кооперативі, в селян Степана Глови, Івана Курка, Лещини, Зварича та в місцевого пароха о. Аркадія Гуглевича, якого арештовано і відставлено до Бережан. — Дня 16. ц. м. в тому селі арештовано мужів довіря листи ч. 11 Зварича і Юркова.

Бережанщина.

В Бережанах арештували та передали прокураторові Степана Стефанишина під закидом „переворотової агітації“. При ревізії, як твердить поліція, нашли в нього один примірник „Сурми“.

Золочівщина.

Дня 6. ц. м. відділ поліції з Золочева перевів ревізію в домі о. Романа Березинського, пароха в Оглядові. Сконфіковано календар „Чер-

воної Калини“ та ще декілька книжок. Так само переведено ревізію в домі о. Казанівського Петра, пароха в Нивицях, радехівського повіту.

Равщина.

Дня 3. ц. м. арештували поліція Андрія Белка, церковного паламаря в Любичі-Князі, за те, що буцімто на 1. листопада (всіх святих) замкнув на колодку цвинтарну браму і не допустив таким чином місцевих латинників відвідати могили своїх померлих. (Зазначується, що на зарядження староства цвинтар є постійно замкнений). Слідуючого дня відставлено арештованого до поліційної станиці в Раві Руській, де щойно б. ц. м. заходом д-ра Богачевського його звільнено.

Дня 4. ц. м. перевела поліція ревізію У Гриця Корицького (члена Повіт. Комітету УНДО) в Синьковичах в часі його неприсутності (він був до Львова) і сконфікувала 3.000 виборчих карточок, повновласності і поучення для музів довіря та інші виборчі матеріали.

Дня 6. ц. м. перевела поліція в Любичі-Князі ревізію у місцевого пароха о. Гнати Заяця, учителя Луцька, залізн. урядовця Колосовича і п. Марії Кошишинівної. Переглядали приватну кореспонденцію і книжки.

Того самого дня арештовано в Народі Павла Кіщака, селянина з Любичі (присілок Кулайці) під замітом виборчої агітації (найдено прімівідзи відозви листи ч. 11).

Жовківщина.

Дня 1. листопада ц. р. прийшло до села Печихвости 9 поліцій, які переслухували в гром. канцелярії Андрія Партика, Петра Слічного, Казька Слічного, після чого вибралися до Жовкви.

Слідуючого дня та сама поліція прийшла до Колоденця, де відвідала Саву Кушку, Ільку Максимового, Гната Дмитрова, Данила Гупала й Івана Андрушкову. Після цілоденного побуту поліція відіхала до Жовкви.

В Куликові арештовано Тифона Лахмана, українця, церковного майяра, за розкидування летючок ч. 11. Арештованого відставлено до станиці поліції в Куликові, де його переслухували дуже довго. В Куликові арештовано ще кількох українців, а між ними члена виборчої комісії Шпака.

Зборівщина.

Дня 8. ц. м. перевів у Поморянах місцевий постерунок в числі 5 поліцій строгу ревізію в Антона Григоровича, агента „Дністра“. Шукали за нелегальними брошурами і зброєю. Також 9. листопада була ревізія в Зубрицького Михайла, студ. прав, якого арештували й по 5 годинах випустили.

Брідщина.

Хоч в селі Сушні, пов. Броди, була 1. жовтня уланська експедиція, яка відвідала читальню і бібліотеку, о. пароха Гаруха та свідоміших селян, то дні 5. ц. м. війшло на приходство 25 поліцій під проводом комісара з Радехова і 3 тайних агентів, які перевели знову основну ревізію в о. пароха Петра Гаруха, шукаючи за нелегальною літературою. В 5 кімнатах переглянули все основно, але нічого не нашли. Так само в стодолі перекинули все збіже, а навіть дрова і дошки, поскладані в стоси. А результат тої ревізії такий, що забрали мапу України, видану ще 1919 р. і легально видану книжочку з діточкою бібліотеки „Встань Україно“.

Тлустеччина.

Дня 28. жовтня перевела поліція в Тлустім основну ревізію у дир. Бадлюка Василія, у дир. Луця Семчука і в Повіт. Союзі Кооператив.

Два дні пізніше перевела поліція ревізію у Федора Дзюби, Лавра Третяка і Василя Пастуха, селян в Лісів'ях; в кооперативі і читальні не було. В Цапівцях перевела поліція ревізію у Михайла Польового, Андрія Ландяка, Василя Мельничика і Ткачика Гриця; того останнього арештовано.

Дня 9. ц. м. перевів місцевий постерунок ревізію в кооперативі „Згоди“ в Летячім, у Степаніка Михайла і Маціборки Якова. Шукали за зброєю і повновластю для мужа довіря листи ч. 11.

на Стадника, Гринька Безкоровайного, Гемби Богдана та інших.

Чортківщина.

Дня 27. жовтня переведено в Білобожниці ревізію в о. декана Льва Воробкевича, в якого нічого не нашли. Рівночасно поліція перевела ревізію в читальні „Просвіти“ і в кооп. „Будуччість“. Дальше були ще ревізії у громадян Антона Заячківського, Василя Козара, Василя Юрчишина, Івана Анткова, Івана Кушніра й Івана Ставничого. Ніде нічого не було знайдено і нікого не арештовано.

В сусідньому селі Калинівщині переведено ревізію в кооперативі „Згода“, а також у Василя Полутренки.

Дня 7. ц. м. та сама „льотна бригада поліції“ в числі понад 20 людей другий раз зіхала до Білобожниці і перевела ґрутовну ревізію у громадян Івана Бойка, місцевого директора хору вдруге у Василя Козара, справника і в Миколи Савчину. Після того поліція перенісала ще раз до Калинівщини, де відвідала громадян Юліана Пілвісцького, Павла Панича, Івана Чорного, Данила Джага й інших.

Заліщицьчина.

В Дзвинячі 28. жовтня ц. р. переведено п'ятьох поліціянтів ревізію в читальні „Просвіти“, шукуючи за зброяєю. Всі декорації і половина бібліотеки знищенні. Забрали портрети Шевченка і Франка та кілька цензорованих книжок. Крім того ревідовано хату голови читальні С.

Костинюка і забрали йому три українські портрети.

В ріжких повітах.

У Серафінцях, пов. Городенка, перевела поліція ревізію в Дм. Бойчука. В нього нібіто найбільш пакет стрільного пороху та льонту. — Дня 14. листопада перевела поліція ревізію в Станиславі у Вол. Коваля, в якого було найбільш пакет стрільного пороху та льонту. — У Стрию арештували під закидом приналежності до УВО та протидержавної агітації Петра Ришка, учня торг. школи з Дуліб. — У Сокалі арештували поліція Петра Саноцького, або сольвента теольторії, замешканого в Тартакові. Його відвезли до слідчого уряду у Львові. Саноцькому закидають приналежність до УВО. — У Бережанах Шляхівський порозліплював хтось на дверях церкви, на кооперативі та на будинку гром. уряду — як подає польська преса — протидержавні відозви. У звязку з тим арештували М. Манилука, бухгалтера згад. кооперативи. — Прокуратурі в Бережанах передали Вас. Хомика, 43-літн. хлібороба з Кунашева (пов. Рогатин), голову місц. читальні „Просвіти“. В нього нібіто найбільш спіс жертв на „Боєвий Фонд“ і „Сурму“. — В Бовшові (пов. Рогатин) арештували Ст. Стефанішина, в якого було найбільш „Сурму“. — В Лужку Горішнім пов. Ст. Самбір арештували Юрка Фустяка. Закидають йому, що роздавав протидержавні летючки.

Виборчі дивогляди.

На чотири дні перед соймовими виборами команда поліції у Львові звернула весь виборчо-агітаційний та організаційний матеріал, як інструкції, відозви, летючки і т. п., забрані поліцією при ревізії й запечатанню ген. секретаріату УНДО. Цей матеріал відобрала канцелярія Українського Виборчого Бльоку, щоби покористуватися ним до виборчої акції.

Тимчасом в Луцьку на Волині арештовано повновласника виборчої листи ч. 11 на округу Луцьк—Рівне інсп. Кобилянського, дир. Олександра Ковалевського, ред. Вол. Острівського, б. сен. Власовського і пп. Бондарука та Вишневського — всіх за віймком п. Острівського — кандидатів листи ч. 11 до сойму чи до сенату та весь дійсний Виборчий Комітет цієї листи у

Луччині. При ревізіях забрано теж увесь виборчий матеріал — такий самий, який тут у Львові саме в той час звільнено.

Не менше дивні речі сталися в Зборові. У вівторок, 11. ц. м. переведено там масові ревізії й арештували заст. уповноваженого Окружної Виборчої Комісії ч. 55 Осипа Маланчука, Андрія Сеника, Луку Конопа, Михайла Антоняка (всі зі Зборова), Івана Маланчука (з Кабаровець) і Коріньовського (з Кудиновець) та забрано в Маланчука весь запас виборчих карток ч. 11, призначений на Лівівський повіт. Значить: не тільки карточки, але й виборчі летючки і відозви та інструкції є у Львові цілком легальні, а в Зборові нелегальними є навіть німі „нумерки“.

З Берестя до Львова.

Слідство в справі б. українських послів, ув'язнених в Берестю, майже покінчено і судові розправи відбудуться в місцевостях, до яких вони належать. У звязку з тим перевезено 13. ц. м. з Берестя до Львова б. посол Вислоцького, Лішинського, Когута, Палієва та Целевича. Крім них сидять тепер у лівівській вязниці бувши українські посли: д-р Біляк, Кохан, д-р Д. Левицький і Тершаковець.

Прокуратор приказав умістити арештованих у Бригідках, де вони далі відтяті від світа, так, що нікому не вільно їх відвідувати.

Вийшли на волю.

В суботу, 9. ц. м. випущено із лівівської слідчої тюрми посла Сергія Хруцького, члена Президії УНДО, та Мих. Стефанівського, члена Народного Комітету, а крім того Кат. Вишневські, службовицьку Українського Клубу з Чаршаві.

Вийшов також на волю парох Любіння Вел. о. Ів. Фединський, перебувши у слідчій вязниці в Городку 6 тижнів і два тижні у лівівських Бригідках.

Нові засуди.

В повітовому суді в Рівні відбулася розправа проти бувшого сенатора Сергія Коцицького за протидержавну агітацію, яку долянули в його промовах на вічах. Коцицького засудили на півтора року вязниці.

Окружний суд в Гродні розглядав справу білоруських б. послів Дворчаніна, Волинця і інших, обвинувачених за кріваві події в Олекшицях. Оба головні обвинувачені дістали по 6 літ вязниці, 7 інших за співучасть в подіях і побиття поліції по 1 рокові дому поправи а інші по 4 до 8 місяців вязниці.

Як карають посли.

Досі було 18 судових розправ проти 18 бувших послів. З них одного відправдано, а 17 засуджено на кару в ріжких розмірах, а саме: двох тільки на грошеві кари, двох по два тижні арешту, трохи по три місяці вязниці, двох по 4 місяці, одного на 6 місяців, п'ятьох по одному році вязниці, а двох по 6 літ.

По широкому світі.

НОВИЙ БІЛЬШОВИЦЬКИЙ ПРОЦЕС. Заграниці газети доносять про великий судовий процес, який має відбутися в Москві проти вісімдесяти професорів вищих технічних заведень. На основі акту обвинувачення арештовані професори кермують великою саботажною акцією, що підриває радянський промисл і стояла в звязку з чужими державами, які підготували воєнний наступ на більшовицьку державу. Число осіб, що брали участь в цій акції, доходить до двох тисяч. Обвинувачені спершу гадали, що їм вдасться підготувати революцію в нутрі держави, опісля рішили діяти при помочі сусідніх держав, а саме Польщі, Румунії, балтійських держав, а навіть Франції. Перша мала розпочати війну Румунія, викликуючи на границі якусь зачіпку. Друга мала приступити до війни Польща, опісля балтійські держави. Французька флота мала довозити військо і воєнний матеріал. Англія не спішлась до воєнних приготовань, але відносилася до всього прихильно. Війна мала вибухнути в 1930 р., але потім відложено її на р. 1931. В цілій Радянщині йдуть тепер масові віча, що домагаються розстріляння обвинувачених вісімдесяти професорів, хотівши слідство не викрило певних доказів їх вини. Найшківніше, що Франція, яка мала нібито кермутати цілою проти більшовицькою акцією, досі мовчить, не здобувши на ніяке заперечення більшовицьких алермів. А годі повірити, що держава, яка не вилічилася з ран світової війни, пускається вже тепер на нову воєнну авантюру. Найможливіше, що новий більшовицький судовий процес є тільки новим проявом хоробливого страху перед заграницею, яка на думку більшовиків не має нічого важливого, тільки воювати з ними.

НАРАДИ В ЖЕНЕВІ в справі підготовлення міждержавного роззброєння йдуть досить пінно. Представники поодиноких держав виступають з ріжкими проектами, але що подобається одним державам, те не по нутру іншим. Внески радянської делегації перепали, так само внески німецькі та італійські. Зате більшість комісії заявила за англійським проектом, щоб обмежити державні бюджети. Тепер радять над тим, як це обмеження виконати.

В СПРАВІ ІНДІЇ відбулася в Ліондоні велика державна конференція, в якій взяли участь 17 представників Англії та кілька десятків представників індійських провінцій. Радили над тим, який конституційний лад завести в Індіях та чи взагалі Індії доросли до того, щоби надати їм домініяльний устрій, який мають інші англійські колонії. В конференції не взяли участі заступники самостійницької партії Гандія, що сидять переважно у вязницях. Наради скінчилися нічим, бо між урядом і делегатами не прийшло до ніякого порозуміння. Індія не дістане домініяльного устрою і буде дальше підлагати англійському парламентові.

За летючки УВО.

Перед лівівським трибуналом присяжних суддів станові 10 ц. м. студент торговельної академії Юл. Гошовський з Березовиці коло Стрия. Його арештовано ще в квітні ц. р. і найдено при нім летючки УВО. Крім того прокуратор обжалував його в державній зраді та нарушенню публичного спокою. Обвинувачений був уже раз засуджений в політичному процесі на 10 місяців вязниці. Присяжні судді потвердили всі поставлені їм питання і Гошовського засудили на кару 3-літньої вязниці.

Справа села Жабче.

Голосна свого часу церковна справа в селі Жабчу на Волині була 13. ц. м. предметом розправи в окружнім суді в Луцьку. Обвинувачені були українські православні священик Сагайдовський і п'ятьох селян за те, що в лютому 1929 р. заняли силою місцеву церкву, яку урядово приділено латинникам, зірвали печатки і побили своїх противників.

Суд признав вину о. Сагайдовського і засудив його на 6 місяців вязниці, а трох селян на три місяці вязниці. Дяка Казку, обвинувачено за зірвання печатки, і Ксеню Дубицьку, обвинувачену за побиття комісаря поліції, увільнило.

Нова державна позичка.

Міністерство скарбу підписало зі шведською сірниковою спілкою угоду, на основі якої міністерство гідрожавило спілці сірниковий монополь в Польщі на дальших 20 років, то значить до 1965 р., а за те шведська спілка позичає Польщі 32 мільйони 400 тисяч доларів на 6 і пів процент річно.

Зачувати, що після уділення позички цінні сірників будуть підвіщені.

Щоб лекше було дихати.

Одною з причин великої господарської скруті, що вбиває не тільки рільництво, але й промисл, є величезна ріжниця між цінами рільничих і промислових виробів. Надмірно високі ціни промислових товарів підкосили не тільки консументів, але й продуцентів і загальмували однаково господарське життя на селі та в місті. Одиноким виходом із скрутного положення є — обнизити ціни промислових виробів і німецький уряд перший взявся вже до того. Справою занялася окрема комісія, яку наділено дикторськими уповноваженнями. Головний наступ німецького уряду спрямований на картелі (союзи великих фабрикантів), що підтримують високі ціни, і проти посередництва в торговлі споживчими товарами. Крім того уряд натискає на обніження тариф в таких публичних підприємствах, як електрівнях, трамваях, газівнях і т. п. Залізниця і пошта заповіли також знижку теперішніх оплат. Рівночасно є спроби обнизити робітничі зарібки.

В Англії йде також акція за знижку залізничних оплат і робітничих платень. Те саме в Італії.

НОВИНКИ.

— Відкриття школи. З днем 15 листопада ц. р. шкільна влада відкрила всесудну 7-класову школу „Рідної Школи“ ім. М. Шашкевича в Станиславові, яка була опечатана від вересня ц. р. Правильна наука в цій школі почалася в понеділок 17 ц. м.

— Сезонові робітники для Франції. Еміграційний Синдикат подає на основі урядових джерел, що на листопад потребують у Франції в загальному числі 1.414 робітників, в цьому 710 рільничих, 615 до копалень вугілля, 40 до копальні руди, 49 до промислу. Хто хоче їхати, має зареєструватись у Держ. Уряді Посередництва Праці.

— Смерть при виборах. У виборчім льокалі з школи Марії Магдалини у Львові захоріла жась бабуся. Заки прибула ратункова стація, бабуся померла на удар серця. Це була 74-літна рідня Живінська, вдова по урядовцеві. Хоч була хора, далася намовити і пішла голосувати.

— Зловживання при бранці викрито на Волині. У звязку з тим арештовано в Луцьку військового лікаря майора д-ра Ст. Цеценьовського, місцевого рабіна і кільканадцять інших осіб, що помагали звільнювати або є звільнені з війська.

— Самогубство команданта військового шпиталю. Майор-лікар д-р Яр. Свеховський, командант військового шпиталю в Станиславові, застрілився в шпитальнім будинку.

— Пожежі. В Лопянці пов. Долина згоріло дні 15 ц. м. 32 господарств. Шкода доходить до 120 тисяч зл. Огонь повстав наслідком підпалу з мести. — У Сваричові пов. Долина згоріло 10 господарських загород.

— Нагла смерть свідка. В Межирічу на Волині була судова розправа проти якогось Бадовського, якого пізвала Ліда Гелер, домагаючись утримання для літини. Бадовський представив дівчину в найгіршому світлі і тому суд відкинув її домагання. Тоді батько дівчини пішов до дому Бадовського і запитався: „З яким сумлінням ви як християнин могли так очорнити мою доньку?“ У відповідь Бадовський вдарив кулаком об стіл і впав неживий. Населення бачить в цьому випадку кару божу за те, що присягнув фальшиво.

— Згорів живцем. У господаря Івана Шашкова в Звінячи пов. Чортків вибухла наслідком необережності пожежа. Вогонь перенісся на будинки сусідніх господарів і в огні стануло небавком багато будинків. Під час пожежі Степан Штогрин хотів випровадити з горіючої стайні худобу і при цьому згорів живцем. Богато людей попарилося при рятуванні худоби.

— На 5 літ вязниці засудив трибунал присяжних суддів у Львові Михайла Леуса з Карова за підпалення своїх братів.

— Вломники при роботі. За Янівською рогачкою у Львові злодії вломилися до каси млина „Едлін і Син“ і забрали готівкою 28 тисяч зл. — У фабриці сірників „Пломек“ у Варшаві вломники розбили касу і забрали 30 тисяч зл. та цінні папери. На думку поліції влому доконав бандит Шіхоцький, що втік недавно з тюрми в Ченстохові.

— Велику крадіжку викрили у варшавському магістраті. Управитель правного бюро Г. Домбровський спропонував 200 тисяч зл. і втік до Катовиць, та хотів застрілитися. Він лежить тепер в шпиталі.

— Самовбивство при помочі гранати. В Галичині кинув собі під ноги гранату вахмайстер піо-

лії, де уряд усунув предсідників робітничих союзів, противних всякої знижці, а на їх місце встановив державних комісарів.

Також чехословацький уряд занявся пересадною ріжницею між цінами товарів промислових і рільничих. Виладжено проект закона про контролю цін, обніжено ціни печива і розпочато знижку цін мяса та будженини. Міністер народної господарки заявив, що справу обніження цін уважає найважливішим своїм завданням.

А у нас? Що діється у нас, відчуваємо всі на своїй шкірі. Ціни на хліборобські продукти смішно малі, як ніде в Європі, на промислові вироби пересадно високі, а ніхто не пробує заняться тими ножицями, що добивають матеріально дві третини населення Польщі. Тоді, коли на цілому світі йде акція за знижку промислових цін, одностороння піддержка інтересів промислового міста проти інтересів хліборобського села є все ще найвищим наказом польської політичної думки.

БЛІДНИЦЮ

БРАК КРОВІ УСУВАЄ
ХІНОВО-ЗАЛІЗИСТЕ ВІНО

з орлом на еспанській майдані

управильніє жіночі недуги, додає сили, збільшує апетит, причинює крові, поліжницям дивно скоро привертає сили, а спеціально пору чають його лікарі в грудних недугах, по перебутих тяжких недугах, при загальному ослабленні, обірванні, бракові охоти до життя, нудоті, помороках, фізичному і умовому вичерпанні. Можна купувати в аптеках й дрогеріях, де немає замовляти прямо з фабрики у власному інтересі, щоби устерегтися перед підробками — жадати виразно

ХІНОВО-ЗАЛІЗИСТЕ ВІНО
з орлом.

Ціни з оплаченою поштою й опакуванням є слідуючі:

2 пл. менш зл. 6 || 5 пл. менших зл. 13—
1 " подвійна " 5 || 5 " подвійних " 22—

РЕВМАТИЗМ

гостіць, постріл, ісхіяс ломання, натяження кільки з перестуди, біль голови, зубів, катар перестуду, болі шлунка, корчі й інші усуває

PAIN EXPELLER з ОРЛОМ
виробу М-РА КРИШТОФОРСЬКОГО.

Можна купувати в аптеках і дрогеріях, де немає, замовляти прямо з фабрики — у власному інтересі, щоби устерегтися перед безвартісним підробками, жадати виразно PAIN EXPELLER з Орлом виробу М-ра Криштофорського — наслідування енергічно відкидає. Ціни з оплаченою поштою і опакуванням є:

слідуючі: 2 пл. зол. 4:50 || 10 пл. зол. 17—
5 " 9:50 || 20 " 31—

ПОРУЧАС

FABRYKA CHEMICZNA
Mr. KRZYSZTOFORSKI, Tarnów 7.

Реєстрація воєнних інвалідів, відві та сирт

З днем 31. грудня 1930 р. минає речинець, до якого всі воєнні інваліди, вдови та сироти можуть в оголосити свої претенсії до держави о забезпечення

Інваліди (дотепер незареєстровані) повинні зголосуватися до Урядів для Справ Інвалідів Всесоюзу при староствах. Вдови та сироти до Ізби Скарбової (Відділ Енергетур і Рент) у Кракові, вул. Гродзка ч. 65. Від кінця 1930 року згадані уряди зголосять не будуть приймати.

УКТОДІ. Львів, вул. Руська ч. 3/П.

ПОЗІРІ

До нашої поважаної П. Т. Клієнтелі!

Супроти численних запитів, які ми останньо одержали, маємо честь повідомити, що наша фірма, яка є здана від кількох літ на тутешній ринку і яка тішиться довірятим численною клієнтеллю, немає нічо спільного з фірмами, які останнім появився на тутешнім ринку і висиланням лихих товарів, кривлять тільки клієнтілю та спричиняють тим самим шкоду і нам. Наша фірма, як за літ минулих, висилає на зиму

ТИЛЬКИ ЗА 10.— ЗОЛ.

1 великий муж. светер (на найбільшого чоловіка) запиняється при шні, 6 пар грубих зимових шкарпеток, дуже теплих і міцних, один вофлевий ручник, 3 білі хустинки до носа, з канатами та 1 рипсово-шовкову краватку. Такий сам комплек, тільки замість светера до запинання — великий віденський, мужеський або жіночий пульвер — 12 зол. Порто 2 зол. платить відборець. Або

ТИЛЬКИ ЗА 42.— ЗОЛ.

3 м. вовняного сукна в ріжки колірах на жіноче убрання, 3 м. „Венеція“ на жіночу зимову сукню, 3 м. зефіру в найкращих узорах на денну жіночку сорочку або 2 жіночі блузки, 1 мужеський светер — пульвер або жіночий, в найгарніших десенях, 1 трикотажову мужеську сорочку та 1 трикотажову сорочку жіночу, 3 пари зимових шкарпеток — 1 елегантну турецьку хустку на голову в найкращі квіти, 1 шовковий мужеський шаль в найгарніші жакардові узори та 1 рипсово-шовкову краватку останньої моди. Порто 3.50 зол. платить відборець. Повищчі товарі висилаємо кожному за поштовою післяплатою по одержанні листовного замовлення, платиться при відборі. Без риска купуючи нічо не рискує, бо як товар йому не подобається приймаємо його назад і гроші віртаємо або замінююмо на інший товар відносно до бажання. Певні ми є однак, що кожний з купуючих буде вдоволений і не лише сам остане нашим стілим клієнтом, але ще й інших заохочить до купна.

Замовлення просимо адресувати: ФІРМА „Łódzka Tkaniina“, Łódź, ul. 1-go Maja 9 skrzynka poczt. 417.

Увага: До кожного комплекту долучаємо безплатно премійовий купон, хто надішле 5 таких купонів, одержить 1 елегантський мужеський або жіночий віденський светер — пульвер, або один шкілевий гарантований годинник безплатно. До кожної пачки додаемо безплатно цінну несподіванку, необхідну в кожнім домі. Для від продавців і кооператив спеціальний діл.

ЦІНИ У ЛЬВОВІ.

Набіл. „Маслосоюз“ платив кооперативам 17. ц.м.: масло першої якості експортове солене 5.10 зл., масло бльокове несолене 5.10, літра молока 0.38—0.39, літра сметани 1.70 зл., копа яєць 17.50—12.70 зл.

Збіже. Пшениця двірська 26.75—27.25, зірна 24.25—25.50; жито 19.25—20.25; ячмінь 17.75—18.25; овес 19.00—19.50; кукурудза 23.50 до 24.50; гречка 23.50—24.50; сіно солодке пресоване 8—10; солома 5.50—6.

Гроші. Доляр амер. 8.94, канад. 8.85, чеська корона 0.26, франц. франк 0.34, лев 0.05, шілінг 1.25, фунт штерл. 43.50, червонець 7.75.

Худоба. На торговиці львівської різні пласти: корови ріжної сорти 1.00—1.25, ялівки 1.20—1.35, телята 0.75—1.90; воли 1.00—1.20; свині 1.10—1.30 зл. кілько живої ваги.

11

11

11

11

11

11

11

11

11

11

11

11

11

11

11

11

11

11

11

11

11

11

11

11

